

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ger
6913
11
5

Gen 6913.11.5

Harvard College Library

FROM

Count Ladislas Zamiatki

.....

.....

Gen 6913.11.5

Harvard College Library

FROM

Count Ladislas Zamiatki

.....

.....

Gen 6913.11.5

Harvard College L

FROM

Count Ladislo

.....

.....

17
37. 110.21.1100

ORTYLE MAGDEBURSKIE.

PRZEBUDK HOMOGRAFICZNY
KODEKSU BIBLIOTENI KÖRNICKIEJ.

ORIASHU.

DR. MICHAŁ SOBRYŃSKI.

—482—

POZNAŃ.

NAKLADEM BIBLIOTENI KÖRNICKIEJ.
1876.

ORTYLE
MAGDEBURSKIE.

PRZEDRUK HOMOGRAFICZNY
Z KODEKSU BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ

OBJAŚNIŁ

DR. MICHAŁ BOBRZYŃSKI

POZNAŃ.

NAKŁADEM BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ.
1876.

Harvard College Library
Gift of
The American Yacht Club
May 12 1957

Division J. I. Knowledge Dr. W. Robert W. Parnell

Nader ważny dla zbadania stosunków prawnych materyał mieści się w tak zwanych ortyłach magdeburgskich t. j. w wyrokach a raczej wyjaśnieniach prawnych, które sąd magdeburgski na zapytanie innych sądów wydawał i rozsyłał. Wyjaśnień takich zasięgały z Magdeburga i miasta polskie na prawie magdeburgkiem osiadłe, głównie za pośrednictwem Krakowa, przez całe czternaste stulecie. Otrzymane zaś z Magdeburga wyjaśnienia zbierano razem i układano z nich zbiory prejudykatów. W ten sposób powstały polskie zbiory magdeburgskich ortyłów, które podziśdzień w licznych kodeksach rękopiśmiennych się przechowują.

Rozpoznanie tych kodeksów, zestawienie i ocenienie materyału w nich zawartego zająłem się był jeszcze przeszłego roku. Wówczas to wiedząc, że w bibliotece kórnickiej znajduje się kodeks z piętnastego wieku zwany D. I., podobny zbiór ortyłów zawierający, udałem się do właściciela biblioteki z prośbą o wypożyczenie mi rzeczzonego kodeksu lub o nadesłanie odpisu zbioru ortyłów. Otrzymałem odpowiedź, że kodeks przesłany być nie może, bo właśnie potrzebnym jest do sporządzenia zeń przedruku homograficznego przekładu statutów wiślickich w kodeksie tym również się mieszczącego. Hr. Działyński polecił jednak z kodeksu tego sporządzić dla mnie podobiznę czyli przedruk homograficzny zbioru ortyłów, o który się rzecz rozchodziła, uprzedzając w ten sposób moje życzenia, za co niniejszem po-

czytuję sobie za najmilszy obowiązek, złożyć Mu najszczerze podziękowanie.

Podobizną zbioru ortyłów z kodeksu D. I. do pracy mojej posłużyła mi wielce, zamierzałem ją też jako osobny dodatek do rozprawy o polskich zbiorach magdeburskich ortyłów dołączyć. Gdy jednakże praca nad tym tematem dla coraz to nowszych odkryć pod rękami nadmiar mi rośnie i zapewne krytycznem wydaniem zbiorów się skończy, postanowiłem z ogłoszeniem nadesłanego mi przedruku homograficznego z kodeksu D. I. dłużej nie zwlekać a w ten sposób uczynić go przystępnym dla tych, którym rzecz może być nieobojętną. Nieprzesądając zaś tego, co o zbiorze w mowie będącym przyjdzie mi powiedzieć w głównej mej pracy, podaję tu kilka słów do wyjaśnienia rzeczy.

Posiadamy kilkanaście kodeksów zawierających w sobie zbiory ortyłów magdeburskich do Polski a głównie do Krakowa przesłanych. W kodeksach tych ortyły znajdują się spisane w językach: niemieckim, łacińskim i polskim, porządek ich, forma i następstwo są rozmaite, ustawiając jednak wszystkie kodeksy dokładnie, przychodzimy do spostrzeżenia, że we wszystkich główny rdzeń zbioru stanowią jedne i też same ortyły, a każdy kodeks zawiera tylko kilka lub kilkanaście ortyłów, które w innych się nie znajdują i jego właściwość stanowią. Właściwie więc mamy do czynienia tylko z jednym zbiorem ortyłów magdeburskich w liczbie około półtrzecia sta do Polski w wieku XIVtym przesłanych. Zbioru tego jest jednakże kilka odrębnych redakcyj.

Pierwszą główną redakcyę znajdujemy w tekście niemieckim i polskim.

Tekst niemiecki oryginalny przechował się w 5 kodeksach:

1. Krakowskim opisanym przez Dr. F. Bischoffa: „Ueber eine Sammlung deutscher Schöffensprüche in einer Krakauer Handschrift. Wien 1867“ w odbitce z XXXVIII tomu „Archiv für Kunde österr. Geschichtsquellen.“

2. Pilźnieńskim opisanym przez Dr. Władysława Wisłockiego: „Kodeks pilźnieński ortyłów magdeburskich, Kraków 1874“ w odbitce z II tomu Rozpraw wydz. hist. filoz. akademii um. w Krakowie.

3. Berlińskim.

4. Gdańskim.

5. Królewieckim — o których wiadomość podaje Behrend: „Magdeburger Fragen. Berlin 1867.“

Tekst tłumaczenia polskiego dokonanego pomiędzy r. 1445 a 1460 z języka niemieckiego na żądanie Mikołaja Gołogórskiego, stolnika Lwowskiego, przez nieznanego autora, przechował się również w pięciu kodeksach:

1. Lwowskim — No. 50 fol. biblioteki Ossolińskich, opisanym niedokładnie w tomie V. Historii literatury Wiszniewskiego.

2. Miasta Skały — później Kazimierza Strończyńskiego — zką go W. A. Maciejowski w tomie VI. Historii prawodawstw ogłosił.

3. Oświęcimskim Aleksego Stradomskiego, obecnie Biblioteki Jagiell. opisanym przezemnie w Przewodniku naukowym i liter. Lwów 1873, tom IV.

4. Kapituły Krakowskiej, zką go Wiszniewski w tomie V. hist. literatury ogłosił.

5. Muczkowskiego, obecnie hr. Jerzego Szembeka w Pomembie, opisanym przez Rzesińskiego w „Processus iuris civ. Cracoviensis. Cracoviae 1840.“

Drugą redakcją znajdujemy tylko w tekście niemieckim w kodeksie Toruńskim, opisanym przez Behrenda we wspomnianem już dziele: Magdeburger Fragen. Trzecią redakcją znajdujemy tylko w tekście niemieckim w kodeksie Szląskim, przechowanym obecnie w Dreźnie, opisanym również w dziele Behrenda. Redakcje te jednak druga i trzecia są pod względem liczby ortyłów nieco uboższe. Wszystkie zaś trzy odznaczają się tem, że tekst ortyłów jest tekstem oryginalnym z pewnemi tylko skröczeniami. Różnią się między sobą głównie odmiennym, ale zawsze niesystematycznym porządkiem ortyłów. Zdaje się, że powstały każda oddzielnie z tego samego materyału: pierwsza w Krakowie, druga w Prusiech prawdopodobnie w Toruniu, trzecia na Szląsku, możebnie w Wrocławiu, wszystkie z samym końcem XIVgo stulecia.

Redakcyja czwarta i piąta mają odrębny charakter. Powstały niesamoistnie, na podstawie poprzedzających, a głównie na pod-

stawie redakcyi pierwszej. Podają nam tylko wybór ortyłów w wyciągu dowolnym, nie zaś w tekście pierwotnym.

Redakcyja czwarta mieści się w kodeksie Brzegskim, opisanym również przez Behrenda. Liczba ortyłów wynosi tylko 86, porządek ściśle jak w redakcyi pierwszej. Tekst niemiecki.

Redakcyja piąta w tekście niemieckim w kodeksie Krakowskim drugim, opisanym przez I. S. Bandtkiego w „Index lectionum Univ. Cracoviensis. 1818/19.“

Składa się ona właściwie z dwóch wyciągów redakcyi pierwszej z sobą złączonych, oraz z ortyłów wydanych przez sąd wyższy w Krakowie, dołączonych głównie na początku a wnieoszanych również w pośród magdeburskie ortyłe.

Obie redakcyje czwarta i piąta powstały na początku XVgo stulecia. Ostatnia doczekała się wkrótce, w każdym razie w pierwszej połowie XVgo stulecia, tłumaczeń na język łaciński, które nowemi, w Polsce powstałemi ortyłami dawny zbiór powiększały. Kodeksów podających redakcyę piątą w tekście łacińskim zawierających jest trzy:

1. Kodeks biblioteki Działyńskich w Kórniku, zwany DV., opisany przez Helcla w T. I. Starodawnych pr. p. pomników. Warszawa 1856. str. LII.

2. Opatowiecki, teraz No. 832 in 4to biblioteki Ossolińskich opisany przez Bischoffa „Beiträge zur Kenntniss des Magdeburgerrechtes“ w Sitzungsberichte der Akad. der Wiss. hist. phil. Classe Bd. 50. Wien 1865.

3. Wspomniany już kodeks Lwowski bibl. Ossolińskich.

Jest jeszcze inna, szósta redakcyja ortyłów, powstała w Prusiech na początku XVgo stulecia, podobna pod względem wyboru ortyłów i ich tekstu do redakcyi pierwszej ale systematyczna. Są to tak zwane „Magdeburger Fragen“ kodeks wielce w całych Niemczech obok zwierciadła prawa saskiego rozpowszechniony, którego najlepsze wydanie uskutecznił wspomniany już J. Fr. Behrend, Berlin 1865.

Do tych wszystkich redakcyj kodeksów rękopiśmiennych, zbiór ortyłów zawierających, przybywa kodeks biblioteki kórnic-

kięj D. I. opisany przez A. Z. Helcla w tomie I. starodawnych pomników. Warszawa 1856 pag. XXVIII—XXXVII.

Kodeks ten na kartkach 331—342 mieści zbiór ortyłów, który się jednak na trzy części składowe rozpada.

Część pierwsza zajmuje karty 331—338 z wyjątkiem ostatniego ustępu folio verso na tej karcie, a zawiera trzydzieści ortyłów z odnośnemi zapytaniami.

1. fol. 331. De legitimo pupillari tutore Questio prima Responsum

2. fol. 331 verso. Vtrum prefectura aduocacie decisio istius

3. fol. 332. Vtrum relicta post decisio huius decisio

Tu zauważyć należy, że ustęp zatytułowany mylnie „decisio huius“ należy jeszcze do pytania a odpowiedź mieści się dopiero w ustępie drugiej „decisio.“

4. fol. 332. Questio. Vtrum tutor pupillaris decisio

5. fol. 332. Questio. Quantum habet vidua decisio decisio. Uwaga jak przy ortylu 3cim.

6. fol. 332 verso. Questio. Ad quem spectat vulnerum extimarcio decisio

7. fol. 332 verso. De foro competenti questio decisio

Tu mylnie powtórzona odpowiedź na pytanie 6te, poczem dopiero odpowiedź na właściwe pytanie.

8. fol. 333. Questio. Vtrum accio hereditaria decisio

9. fol. 333. Questio. De accione vulnerum decisio

10. fol. 333. Questio. Quidam conciuis decisio istius

11. fol. 333 verso. Questio. De mercede causicus decisio

12. fol. 334 bez odstępów Vtrum pedellens (sic! zamiast pedellus) potest Decisio

13. fol. 334. De Tutore questio Decisio

14. fol. 334 verso. Questio. Quedam domina anna relicta Decisio istius

15. fol. 335. Questio. Quidam homo seruilis decisio istius

16. fol. 335. Questio. Quidam homo a longinquis
 Decisio
17. fol. 335 verso. Questio. Quidam noster Conciuis vxore
 sua Respondeo
18. fol. 335 verso. Quidam noster Conciuis incidit in fa-
 ctum decisio
19. fol. 336. Questio. Quidam conciuis illegittine de-
 decisio
20. fol. 336 Questio, Vtrum filii decisio
21. fol. 336. Questio. Vtrum illegittime nati decisio
22. fol. 336 verso. Questio. Si contingat aliquem de-
 decisio
23. fol. 336 verso. Questio. Idem noster Conciuis de-
 decisio
24. fol. 337. Questio. Vtrum illegittime nati decisio
25. fol. 337. Questio. Quidam noster Conciuis crimen
 decisio
26. fol. 337. Questio. Quidam noster Conciuis quosdam
 nostros decisio istius
27. fol. 338. Questio. Quidam noster Consul decisio
28. fol. 338. Questio. Si aliquis Conciuis decisio
 istius
29. fol. 338 verso. Questio. Si aliquis Consules de-
 decisio
30. fol. 338 verso. Questio. Quidam noster Conciuis
 decisio istius uel secundum Jurisformam. —

Trzydzieści tych ortyłów jest ułamkiem tłumaczenia łaciń-
 skiego redakcyi pierwszej, jakiego w żadnym innym kodeksie
 niespotykamy. Uwidoczni to następujące zestawienie ortyłów
 tych kodeksu D. I. z ortyłami kodeksu Krakowskiego Cr. I.
 i ortyłami ogłoszonymi przez Wiszniewskiego: Wi.

D. I.	Cr. I.	Wi.
1	{ 1 2	{ 1 2
2	119	128
3	120	129

D. I.	Cr. I.	Wi.
4	197	203
5	—	—
6	3	3
7	4	4
8	5	5
9	6	6
10	7	7
11	8	8
12	9	9
13	10	10
14	11	11
15	12	12
16	13	13
17	14	14
18	15	15
19	16	16
20	17	17
21	18	18
22	19	19
23	20	20
24	21	21
25	22	22
26	23	29
27	24	30
28	25	31
29	26	32
30	33	39

Pokazuje się z tego, że autor tłumaczenia łacińskiego przetłumaczył pierwsze 26 ortyłów z tekstu niemieckiego (Cr. I.), bo pominął te ortyłe, które się tylko w tekście polskim znajdują (23—28 Wiszn.) Dwa pierwsze ortyłe tekstu Cr. I. podaje jako jedną całość, natomiast pomiędzy ortył drugi a trzeci tekstu Cr. I. wtrąca cztery ortyłe, które w redakcyi pierwszej daleko później, bo dopiero pod l. 119. 120. 197 przychodzą. Ponieważ wszystkie te ortyłe odnoszą się do prawa familijnego, przeto nietrudno odgadnąć

przyczynę, dla której odstąpiono od pierwotnego porządku redakcyi pierwszej i ortyle podobne do siebie treścią obok siebie położono

Z ortylem 26 Cr. I. urywa się tłumaczenie i tylko jeszcze ortyl 33 Cr. I. znajdujemy przetłumaczony i luźno doczepiony. Czy tłumaczenie na tem się kończyło, czy też szło dalej, trudno odgadnąć. Podnosimy natomiast szczegół, który tłumaczeniu temu osobliwą nadają ważność.

Tekst niemiecki oryginalny redakcyi pierwszej nie doszedł nas w pełnem swem pierwotnem brzmieniu, wypuszczone w nim są wszystkie historyczne daty powstania ortylów a mianowicie, zkąd przysłano z zapytaniem o prawo i kiedy. Otóż w tłumaczeniu D. I. szczegóły te przy trzech ortylach się przechowały. W zapytaniu ortylu 1go stoi wyraźnie: „Quidam Conciuis Ciuitatis Cracoviensis.“ a odpowiedź zatytułowana: „Nos Scabini de Magdeburg.“ oczywistą więc rzeczą, że zapytanie wyszło z Krakowa a ortyl magdeburski dla Krakowa był przeznaczonym. Toż samo możemy powiedzieć o ortylach 14 i 26. W 14tym czytamy w zapytaniu „Nos scabini iurati Ciuitatis Cracoviensis...“, W 26-tym zaś „coram dignitariis Regni Polonie.“ Zkądinnąd zaś wiemy, że ortyle 1 — 10 Cr. I. czyli 1. 6 — 13 D. I. posłane były w jednym piśmie czyli w jednym liście z Magdeburga. Skoro więc ortyl 1szy odnosi się niewątpliwie do Krakowa, to wniosek ztąd łatwy, że wszystkie ortyle 1 — 10 Cr. I. również na zapytanie z Krakowa i dla Krakowa wydane zostały. Tak samo ortyle 23 — 26 Cr. I. 26 — 29 D. I., o których zkądinnąd wiemy, że z r. 1376 pochodzą i jedną całość stanowią.

Przechodzimy do rozpoznania drugiej części naszego zbioru. Zaczyna się ona ostatnim ustępem na karcie 338 verso a zajmuje karty 339 i 340 z wyjątkiem znów ostatniego ustępu. Jestto ułamek tłumaczenia łacińskiego redakcyi piątej, które nam zresztą z kodeksów Lp. D V. i Op. jest znanem i dla tego tylko do restytucyi pierwotnego tekstu przydatnem być może. Zestawiamy tekst D. I. z Lp.

D. I. — Lp.

1 — 13

2 — 14

D. I. — Lp.

3	—	{ ¹⁵ 16
4	—	17
5	—	18
6	—	19
7	—	20
8	—	22
9	—	21
10	—	23
11	—	24
12	—	26
13	—	27
14	—	28

D. I. — Lp.

{ ¹⁵ 16	—	29
17	—	30
18	—	31
19	—	32
20	—	33
21	—	34
22	—	35
23	—	36

Godzi się zauważyć, że ortyle te w kodeksie D. I. są numerowane, a w szczególności ortyl pierwszy fol. 338 verso ma numer 12 i tak dalej, co z liczbowaniem ortylów w tekście Lp. zupełnie się zgadza i świadczy, że pisarz kod. D. I. pełne tłumaczenie łacińskie ortylów miał przed sobą.

Część trzecia na karcie 311 się mieszcząca zawiera również dziesięć postanowień prawa niemieckiego skróconych zapewne z ortylów, które jednak do rozpoznania naszych redakcyj zbiorów ortylowych nieprzynoszą nic nowego o ile dotychczas zbadać to mogłem.

MICHAŁ BOBRZYŃSKI.

Delegitimo pupillari Tutore tam agnato
quam etiam fidei commissio utrum talis
tutor facultatem habeat Credita solue
et debita exigere **Questio prima**

Quidam Concivis Civitatis Craconiën animo de hberato
vxoze sue assignavit coram amicis et non coram Bãmto
Iudicio. C. marcas monete pragën nomine Dotis post
mortem suam in omnibus bonis suis Et signanter in do:
nis mobilibus quo fito prefatus Cõcivis relicto fito suo
germano siue electo Tutore Spũ vitali est exutus relic:
ta vxore et pueris suis rē Inetate pueris relicta pfata
spreto statu suo viduali Secundo marito exiit matrimo
nialiter copulata Et idem maritus nomine vxoris repetit
dotem vxoris atutore orphanorũ sine agnato siue electo
coram Bãmto iudicio Tutor aut ad obiecta dicit domine
Iudex constat in Tutori qd dne date sũt C. marce racione
dotis in bonis mortui mobilibus Etiam michi constat de
multis creditis que debet solui debons mortui relicta
Sed dubito ex quo dos ipa coram iudicio Bãmto nõ exiit
roborata et in scripta viti debeam ipam dotem solue Cũ
pueris ius deferet ipõũ iuramento euade solucõm dotis
que coram iudicio non est fita Contestatõ Etiam pueri nõ
etatem et testanda uel neganda paterna debita Requiraũ
in iure dne Iudex utrum ego tutor debeam nome orpha:
norum solue dotem pscptam sine contradicõn pueorum

Responsum huius Super premissa questio
Nos Scabini de mēdo burgi taliter respondemo Quando
tutor pupillaris siue sit agnatoꝝ siue electus officium
Tutele In iudice fuerit adeptus in bonis orphanorum
Tunc plenam habet facultatem Credita mortui repetere.

et debita solue nomine pupilli Dequibus aut de-
bitis ipi no constat tutori, p̄t negatue enadeze
uel con se p̄bacom admittē legitimaz Et cōgno
tutori constat de dote ip̄e femie data sine p̄ta
tunc d̄t eam solue cū bonis mobilibus hēdita-
te orphanoz intacta solue p̄us orby debitis
Item p̄t dotem femie hēditas p̄noz no deb̄t
vendi S; si mortuus contraxit aliq̄ debita
no h̄ntur unde solui Tunc l̄tany agnatione tutor
p̄t vende hēditaria bona et solue debita Si
aut tutor est electus et nē agnatus, tunc no p̄t
hēditaria bona vende n̄ de consensu amicor̄
Et tunc h̄ngoi p̄t p̄t d̄ferri usq̄ ad eta-
tem p̄uor̄ orphanoz legitima.

Utrum p̄fectura aduocacie uel scoltecie / in p̄suc-
cessionis possit deuolui in p̄sonaz femie
Locusis quidam h̄ns Scolteciam in villa Jure
hēditario emp̄tionis titulo acquisitas ac alia
bona imobilia et hēditaria in eunte morte p̄re-
uentus in h̄t̄ uxorē uxorē uxorē eū p̄us dem̄
mortuus ē filius p̄fati mortui uxorē eadem
petit se ad p̄tem Scoltecie admitti, inue
post filium mortuum Tutores aut p̄uor̄ dicunt
no deb̄t deuolui Scoltecie in p̄sonaz femie / cum
sit in eis feodalis hēditas / **Occasio istius**
Scoltecia sine p̄fectura in quibus ē h̄nci regalis
omagnū Jure p̄uor̄ p̄uor̄ no deb̄t
in p̄sonaz femie femote sub m̄te

Quis positum ab omnibus vltibus actibus S deo
quod pnt iudicio loco pccis psideze
Questio

Veru relicta post mortem viri possit repetere bonis
relicte penam admixtam introductam
Decisio huius

Relicta mortui dicit de puomo suo penam adma:
ritum suu introductisse et eam maritus suus du
vixit in huanis sustulisset Tutor puor non
credit eam introductisse Requiritur in iure vte
femina possit hoc evidenti testimonio appare
tam ppo inuito educere

Decisio

femina post mortem viri sui no dz penam induc:
tam apueris repetere sine eoz tutor Ad penam
pmanu lenata fuit sua du infui possessionem
ullo d dicente fuit introducta

Questio

Veru tutor pupillaris assumpta tuam iudico bante
tutela orphanorum possit iudiciali officiu tutela
assupte. 19 viij **Decisio**

Tutor licite licite p dimitte officiu tutela assumpta
coz iudic bante tutela Et hoc si facia hac
nem in dampnu ul p iudicid et si se tenere
no possit etiam iure et ronalibus p tutelam
resignare

Questio

Quomodo hz vidua m bonis relicte p mortem mariti
Decisio

Mortuo quod corine mansit vxor sua relicta

superstes cum pueris et bona stancia et iacencia, et
femina p[ro]p[ri]o statu vidualitate alteri marito fidem
matrimoniali etat copulata Maritus femine p[ro]p[ri]o
sortem bonore a tutoribus orphanoze quidam quid
habeat femina in bonis p[ro]p[ri]i mariti

Decisio

Femina que dicto statu viduali p[ro]p[ri]o implicata non
aliud h[ab]et in bonis mariti mortui q[uam] supellectile p[ro]p[ri]o
si dos est eis comm[un]i iudicio habito vel nite p[ro]p[ri]o
inscripta Etia[m] habet in eisd[em] bonis in i[n]t[er]ven[ti]o[n]em
m[er]ito Et ad habet expectacionem p[ro]p[ri]o mortez
liberoru[m] ad successorem & c. l. xxxij

Questio

Ad que p[ro]p[ri]a voluerit extimare Quid civitatis
me comoda etiam in lite et congressu voluerit
tus a quod suo vicino Et id affirmat voluerit ee
inflicti[m] monachale pars aut adu[er]sa no[n] dit
alteri assenti voluerit esse duellare modo q[ui]ntur
ad que p[ro]p[ri]a ut ipa[m] co[n]spiciant[ur] n[on] iudex ne
scabini

Decisio

Judex te[n]et voluerit q[ui] p[ro]p[ri]a et extimare ubi me
sunt in civib[us] subrogiti p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
ad voluerit q[ui] p[ro]p[ri]a et extimada p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
m[er]ito nichilatoria monachalia in oriente
desoro competenti Questio

Vote hospitibus p[ro]p[ri]is et aduenis sine civib[us]
qui negotiandi causa q[ui] civitate sunt via[m] agessid
Judiciu[m] contestari debeat sine sit tpe feriato sine

no q^o **Terminu** **Judici** **Civilis** **deputatu** **Deciso** a
 Juder tenet vulnera confice et existimatio ubi aut sunt
 in Civitatibus Curvogni Jurati tales consingunt ad
 vulnera conficienda et existimanda vtrū sit mortalia
 monachalia vel cructa

8 **Positibus** **motibus** **ultra** **digita** **legalem** Et eaq^z
 Culibus qui negocij causa vram sine p^otem in causis
 Civilibus p^ota p^obito et rebus mobilibus Necessario
 debet **Judiciu** **Damnia** q^o **ipus** **Judici** **deputati** **Civilis**
 sine sic tpe ferato sine no **Questio**
 vtrum dno heredita ab hospite uel domesico vicino
 Judiciali mducenda requit **Judiciu** **ul** **hospitale**

Deciso

Concivis et hospes passivus aut homicidij que
 in fito verent no sunt qui heredita vel mortalia
 bona jure psequi intendit debet **Judiciu** **civile**
 p^opetare et non **hospitale** **Questio**

De accon vbiq^z mutilacionis aut homicidij que
 in fito recti no sut psecuta vtrum debeat **Jus** **Civi**
 le requirit uel **hospitale** **Deciso**

Vulnera que in fito recti no sunt jure psecuta
 debent accon mducu ad **indiciu** **Civile** et non
hospitale **Questio**

Quidam concivis vxore sua viduatus alia femaz in
 matrimonij fidem assumpfit in vxore que fema ha
 buit domu lignea et bona mobilia Et in ead^z
 bona maritu suu mduxit taq^z heredem postea
 domus p^odicta ignis voragme fuit mmerata p^o
 ea q^o maritus fema vendit bona heredita et mo:
 bilia sue vxoris Et p^o eaq^z pecunia mducta.

Arcam igne: xutam muto erexit et domum lapideam
 fundavit Consumata domo p̄dicta mortis ḡmpio
 subingato Felicitate uxore p̄dicta ad p̄sente demum
 denuunt Felicitate non valens continē alij est matrimoniali
 p̄m̄to d̄ducta caritus femine cepit domum murata
 dicens Ex quo domus murata est sita in fundo pat̄:
 monij uxoris mee et bonis mobilibus de p̄tione v̄:
 uxoris mee p̄ticit exata domus p̄dicta et hoc pat̄:
 sum probare sufficiat testimonio et l̄ris Gamm̄ti Ju
 dicij Nam antecessor meus recepit t̄m̄ de bonis mee
 uxoris quod domus p̄dicta bene p̄ficere potuit et p̄m̄isit
 d̄ctā domum murare d̄m̄ h̄ditata mee uxoris ven
 didisset In oppositum dicunt p̄ueri Ex quo bona moby
 lia in possessionem pat̄ris nostri nullo refragante fuerunt
 introducta et fuerunt sua Estimamus nos habere Jus
 successions in domo p̄dicta p̄m̄ laborē ofumata
 et uerit̄ v̄m̄m ip̄a femina uel p̄ueri in d̄ctā domo
 debeant succedere

Rescisio istius

Si femina hoc dice potit testimonio Gamm̄ti Judicij q̄
 domus p̄dicta fuit sui primonij Et cum marito suo
 corā Gamm̄to quadio nō resignante Tunc femina
 in domo Jure successit Et ex quo p̄mus femine
 caritus Murum domus Jure labores nō fuit pro
 secutus Ideo sui p̄m̄ qui nō h̄nt Juris in eadem

Questio

De mercede confidicus sine parator se de onē / m̄te ḡ
 stans sicut alij probi homines

Rescisio

Quando confidicus sine parator se de onē paratio
 nis Jure intronitit p̄ctio solatio hoc solatio tē u

Clientulus stipendiare ex pacto Si autē est pactum sed
 ex causa hanc gram p̄ p̄ clientulus auge^{re} vel minuire
 Et hoc est in clientuli arbitrio Item si causidicus in
 ultra pecunia plouari tunc h̄ statim integre ferre
 et p̄p̄ liberi sicut ceteri probi viris Item pedellens
 potest in causis omnis p̄curacionis assumere

Deasio

Pedellens licet p̄t in causis procurare salua p̄p̄ officij
 neglijen^{ti} Cum sit seruus publicus sit cautus ut
 omnis p̄p̄ exsequatur officij

De Tutore questio

Quidam homo bona mobilia sudorose labore acq̄i
 sicut et expletis pluribus etatis sue annis demedio est
 sublatus Cui reliquit vnicaz sue pp̄agnis filiam
 in etate puerili Cuius filie Tutellaz p̄ximaz suscepit
 agnatus et mortuaria in mobilibus post annos plures
 reuoluitos p̄fata orphana adolescentula matrimonij
 fede cuidaz p̄bo viro comita quez suscepit in malum
 Cui ab anno Tutela p̄ q̄m pupille nec amicus eis
 fecit opa aut atutore bonus p̄ceptis eadē in malum
 sui Tutelaz introduxit Mortuus sicut dñs placuit
 Malto eius orphane Secundo Malto fuit malmo
 male copullata Cui malus Tutoraz Juris auxi
 ho fuit allocutus dicens Some Iudex Sextio
 Tutor vxori mee nec amicus eius debonis in Tutela
 suscepit nulla fecit uti tenebat^{ur} racionē Et bona
 primo Malto sine consensu mee vxoris p̄tamt
 opa inq̄sita Requiro in iure vtrum Tutor deat
 debonis mee vxoris reddere racionē et ea solue^{re} si que
 sūt apud eum et ad huc in Tutela Deasio

Ex quo Tutor dicitur p̄d̄at orphane nec eius amicus
 debens in Tutela susceptus nulla fecit ratione ex facie
 tenet. Et bona que sunt p̄p̄o ip̄is data marito debet
 in sortibus rationibus computari cum ip̄a orphana p̄p̄ote
 Marito fuit copulata

Questio

Quedam domina ama relicta suo viduata marito
 fratrem suum germanum coram Barone iudicio in verum
 Tutorem et bonorum Curatores p̄fecit constituere et ad di
 sponendum debens p̄dictis domine ame iux̄ foras
 inscriptis h̄c Scabimorum Cuius tenor sequit̄ in h̄c
 v̄ba Nos . a . b . c . d . Scabini iurati Civitatis Praco
 viciis Cui coram nobis p̄sonaliter constituta domina ama
 relicta Jacobi constituit bonorum suorum Tutorem fratrem
 Germanum ad gubernandum Et post mortem . . . prefate
 domine ame eadem bona ad p̄na loca vel ubi ei sibi
 placuerit constitendum Que quedam domina Valens
 contine . . . primogeniti suo cum suo Coniuncti existit
 copulata Expletisq; tribus annis ead̄ ama iudicis
 exastulo est condusa maritus aut̄ uxore viduatus
 Barone accedens in iudicium requisivit in iure d̄ns
 domine iudex ex quo ad uxore mea legitima felix
 memorie domina ama in statu matrimoniali sedi
 et in iure p̄p̄a p̄tata in pleno iure mee Tutelle
 Regno in iure utrum in bonis relictis aut aliqua
 coru sorte debeat succedere Ex quo in mea Tutela et
 p̄tatem sunt devolutata Et p̄sertim bona mobilia
 non p̄missa stans frater domine ame germanus
 dicit domine iudex regno in iure Ex quo soror
 mea germana me coram iudicio Barone in Tu
 torem et curatorem bonorum suorum constituit de

Dicitur bonis post mortem disponendum priusquam uxoris
obietorū potuisset prout reseruo me ad hanc nri Ban-
niti iudicij vtrum prior sum ad huc successione ad huc
morte relicta vel quid promde dicitur iuris ordo

Decisio istius

Bona mobilia que maritus femine sigillis in suam posse-
sionem introduxit ipsa femina non contradicente debent
deuolu ad ipm maritum excepta Suppellectilia et alijs
bonis mobilibus que non fuerūt in possessione mariti
Et bona hereditaria iure successione ad fratrem germanum
sunt deuoluenda

Questio

Quidam homo seruis conditionis matrimoniale iunctus
est libere femine Cui coniuges pariter laboribus dicitur
bona hereditaria et mobilia hñt propositi usu comuna
demum idem maritus morte est preventus interijt et
uerit vtrum femina libera in bonis debeat relictis succede

Decisio istius

Si homo seruitutis obnoxius dum vixisset uxori sue
in bonis suis coram Bannto iudicij in seipso hoc
de iure femina obtinebit sine sint mobilia sine hereditaria
Et aut no iuste ipi tunc in nullo pter persequerualia
succedit Si etiam femina aliqua bona hereditaria adsum
introduxisset maritum illa ad ipam no fut semuenda

Questio

Quidam homo alonginque pabus limitatez nra in
habitandum est in gressus habens uxorez legitimaz et
bona hereditaria et mobilia de quo homine rumor inter
quos inualecebat quod esset ille illegitime natus
Cui rumore inaelescente pfatus homo vitaz suaz nali
morte preventus finant Cuius mo equo vxor est pmortua
quis debeat eis succede vtrum filius regalis vel amici
agnati pfati hominis mortui Item dicimus nos ipm fore
illegitime natum Et amici ipsius dicunt ipm delegitimo nro

processisse Cuius utrum nos debeamus ex rumore audito
pbare ipm fuisse illegitimum vel utrum amict qui voluit
hucession bonorum gaude ipm legitimum approbare

Questio

Homo iste qui de longinquis partibus Civitate vestra inhabitans
tandem est ingressus Ex quo ipse videtur nullus ipm coram
Iudicio vestro iure comitit de defectu natalium et tibi illegitimo
peccatum Tunc amici sui qui voluit hucession gaudere
debent cum bonis in iure ipos non repbatis doce man
ma septima quot sit legitimo tho peccatus

Questio

Cuiusdam in Concilio uxore sua legitima et viduata
puella mercede ad sermone conducta non valens contine
vendo actu exagitant Et ex ea filium peccavit Et du hinc
excessus pluribus ~~Uxoribus~~ eadem forma in concilio pa
iculis permisit p fatus in Concilio ead formam admonio sibi
set p fugit in uxore legitima Et post plures exa liberos
peccavit Cuius vob omnes liberi equaliter succedant

Respondeo

Mortuo utroque parente predictorum liberorum liberi qui sunt
in statu matrimoniali legitimo tho peccati iure succedunt
mortuus putabunt in ipos bonis et filius aut pms omni
hucession exclusus non succedit ad non sit natus de thoro
legitimo

Cuiusdam in Concilio incidit in factum dampnatum
et interfecit vicinum nem Cui in facto recenti vocatus est
cum clamore ut se iuridici psonale putaret sup obiat
responsum aut ipse metu exagitant parere non curavit
Et ipso facto iure est proscptus Cui anno et die in pscproh
obstinate pmanfit Cuius ex quo dimisit bona hereditaria
et mobilia utrum partem se dedit bonis possit iure intro
mitti vel utrum ead bona vxor pscripti cum alijs amicis

possit vende et ad manum casue
Respon

Si quis per homicidio aut vltimis in fide veni
pseimo fund et anfigu pias deure debonis
p fugi intronite dz Sed uxor cu amice dnt
ea posside Item bona mobilia pnt hanc tuffi
in aliam Jurisdictione Secus est de hereditariis
que no pnt vendi nec alienari id pnt hede
p scripto

Questio

Quid conuenis illegitime natus vroz ex ille
gitime natus hinc mrio miaz Am mutua
affione conites pler pcreantur Quid vroz
iles libes mortuis pntibus possunt succede Cu
dmatum sequi naz sui pntibus libes vltimis

Respon

parentibus deure succede no pnt dz vroz agnati
sine agnati Et si no habuerint agnatus et ag
natus tue fiscalis succedit v pncps

Questio

vroz filij illegitimos pntu hntes pler dese pnt
cu possunt pncipiam in suos libes pntoze
Et nulla mncipotes pncipotes et abnepotes

Respon

Omnis illegitimi nati et vroz liberi nepotes pro
nepotes et abnepotes no possunt pntibus succede
de qndm illegitimitas potest apparere

Questio

vroz illegitimi nati et vroz pnti possunt bo sua
hereditaria pancia sine ppa vende et alienare irregula

pte dōmōz sub quoz degunt dominio **Decisio**
 Illegitime natus p̄t liate sua bona vendē et alienare
 Jure puatus Infamis licet ad testimoniu nō admittat
 sicut est ille qui furtū aut spolū p̄uicōm euasit talis
 p̄t sua bona vendē et alienare Alij aut sūt Jure puati
 Sicut sūt p̄cepti Tales adeptis treng p̄tis possūt bona
 v̄pōrū vendē et alienare Alij sūt Jure et honōe et pace
 puati ac bonis confiscati Cui crimen comittit lese maje:
 statis Aut in destructōm regni machinati sūt Aut
 facinor ipsius suscepit sacramētū Tales ut pote maje:
 statis rei boni sūt puati bona sua nō possūt vendere
 nec alienare

Questio

Si contingat aliquē possessionatū hominē de hac luce
 decedē hēdibus cadentē aut agnatib v̄trum p̄tis fiscal
 hoc ignorās Et sitacēt repperēt h̄m̄b et die **Decisio**
 Jurex a p̄ncipis et p̄tis nō debent successiōn p̄uati in
 bonis que coeant legitimo successore Nij h̄m̄g bona fui:
 ssent coraz p̄ncipis Judicio, auctō hēde resignata Et do:
 naco h̄m̄g habuisset anno et die nullo tradente Etiam
 contra Jus fiscale nulla t̄ps. p̄cepto

Questio

Idem m̄ Concuius possessionatus legitimaz h̄is uxoz
 eius tamē nō cotentus oforcio in Campū publice volup:
 tatis p̄hiles Quanda venis pedissequū in alia fouit domo
 ubi cum ea quoz sūt sacrauit affectū Ita q̄ h̄m̄g in sole
 cia admittorū p̄uenit auditum Demū mortua uxoz
 p̄dicta cocubina in doli suscepit oforcio Exca liberos
 parauit Item quāt v̄rū dicit liberi mortuo patre ipos
 possunt succedē bonis p̄tis morte relictis

Decisio

Ex quo p̄fatus Concuius contine nō valens p̄tam suscepit
 in matrimoniu Concubinaz et exca libos parauit Jure
 nō resugate Ideo p̄fatus libi Jure successiōnis atna bō
 possunt h̄m̄g reape et ea possidē

Questio

patna

¶ Item legitime nati et ipsorum liberi possunt frui juris bene-
 ficiis Sicut homines legitime nati **Decisio**
 Homo de legitimo thō natus et ipse liber nō possunt
 post lapsū se leuare Sicut ceteri homines legitime
 nati Si autē legitimus inq̄at̄ uxori legitime et prolem p̄e-
 aut̄ ip̄o ead̄ p̄los possunt habē beneficia Juris legi-
 timis hominibus in d̄ltra

¶ homicida

Questio

Quidam in concubis crimen homicidij commisit Et assurgit
 in thē pene qui in sitō recenti cum clamore ad iudicium
 vocatus est et perbedolium in domo p̄pa quesitus et
 nō inuentus Et tunc accedentes septem nri concubies
 qui cōtentiōni p̄sonalr̄ m̄terat̄ recognouit̄ in vinculo
 Juramenti Quod p̄fatus profugus homicidij p̄p̄ta
 flet Cūq̄ utrum talis homicidia Statim ip̄o facto
 p̄scribi debeat an non

ad id

Decisio

^{¶ p̄p̄ta}
 Non debet quisp̄am testimonio Comuni siue Juramenti
 ipsorum testiū nisi descendetur p̄sonalr̄ in sitō manifesto
 uel in p̄p̄tione facti criminalis Si autē cōquetis
 aliquis contra homicidaz uel mutilatores Talis
 homicida debet iure citari et vocari ad iudiciū in sitō
 recenti cum clamore ut se iuri statuat de iusticia respo-
 surus Si autē p̄noctem sc̄da die ante m̄idiez coram
 iudicio non p̄auerit Tunc p̄scribetur ex quo se fecit
 p̄fugum facti reum

Questio

Quidam nri concubis quosdam nros domos Consules
 qui erāt missi in legacōm republice grauit̄ verbal̄
 contumelia molestauit et p̄turbauit coram v̄tate armi-
 yera et signanter coram d̄iōntariis Regni polome &

ibi impedit iporum Consulium et totius Ciuitatis negocium
 et hys non contenti ipsos dominos Consules ad duellum vocata
 ac sua rebellionem Comphianam amicum contra Consules
 congregauit vi armata Tunc ipsi Consules licet cesserunt
 ad portum sunt ingressi cum actis Consiliariis Ciuitatis
 et publica Conclamacione cocitarunt omnes qui essent
 fideles domino Regi et senioribus Ciuitatis ut sine mora
 ad portum se portarent in subsidium Iuris et Iusticie in
 Iuriaz et Contumelia Consulium reluctanti Quia quid
 idem Cocius in premissis et quolibet premissorum pati debeat
 Cum se contra deum et Iusticiam nostre Consulibus rebelliter
 opposuerit Et ista fuit prima questio que fuit missa de
 Cracouia mondeburchen Wendenburgien.

Decisio istius

Dehonestauit quis Consules vobis verbis Contumeliose
 vel ad offendiendum intant vel vi armata in vasa. diu ipse
 Consules in Ciuitate fuerint missi legatione Si hoc fecerit
 se contumaciter vel depremissis iure committat illis debet
 cuiuslibet Consulium solue emenda xxx solidorum Et ad pte
 emendationem homines alij Consules p hinc illata forent infamia
 propriis omnibus fecit in detrimentum Si hoc fateatur tenebitur
 cuius xxx solidi emenda et iudicia tot penos. et emendas
 ipse Consulibus reponat Si autem premissa negauerit se iure
 depremissis expurgare tenebitur Item Consules omnes
 omnes conclamatione publica ad portum vocari fecerint in
 subsidium iusticie Quicunque tunc non venit ad ipsorum mandata
 xxx v solidos Consulibus reponat Item omnes complices
 ad osarij qui se vi armata contra Consules Considerauerint
 iporum quilibet xxx v solidos componat

Questio

Quidam nō Consul in fauorem sui amici cō Consul:
 les in surrexit delinques proprii omnis officij se amico
 cōh iusticijs confederauit ad quas Sacramento iuramenti
 fuit astrictus et vi armata se Consulibus opposuit in d:
 tempore iuris Ciuilibus Quā quid prohibuit in solencia
 Consul fit passurus

Responso

Si contingat in Ciuitate disturbium siue iniqua contra
 Consules societas vel confederatio Et sicut Consul delin:
 quat omnis officij Consulatus et implicet se amici cō:
 pliao cō Consulibus et cō iusticijs Talis Consul ar:
 bito laudi statim punitur atq; xxxvj Solidos Componat
 et de cetero officio Consulatus est indignus

Questio

Si aliquis Concuius Consul uel Scabinus uel quicumq;
 Ciuitatis incola sectaretur curiam potatis uel se contra iusticijs
 ptate armaret et p p m siue ipso opoz dante ius Ciuile
 infringetur uel iura uel priuilegia debilitaretur maam
 ptatis valida Quā qua pena esset fhis puniendus
 si de huius in solencia iuris auxilio conuocaretur

Responso istius

Quicumq; Ciuitatis incola se Curie potati uerit
 et dispoat quod iura et priuilegia Ciuitatis infringat
 Et si de hoc legitime conuocetur Talis amittit suu ius
 Ciuile Et esset in uoluntate Consulibus uel ad uellent
 in Ciuitate Bremio consone Si autem item in solencia
 committet Consul uel Scabinus iurato Talis ipso facto
 esset periurus et amittet suu iusticijs Et de cetero ad
 dignitatis officij assequens se reddet ino dignum

Questio

Si aliquis Consul^{es} in honestate asserens eos non verum
dixisse et non esset eis fides adhibenda Et hoc contingit
fieri dno hede Tratur quid talis detractor promde
paci debeat uel quod ipm Consules de huius in honesta:
con conuice debeat Si premissa idem detractor negat
vellet

Responso

In honestate quispiam Consules asserens eos mendacium
protulisse extra locum sessionis Consulatus Si fateatur
reus premissa dixisse ipis Consulibus in detrimentum et
Conuincit Talis romanus Consul^{us} xxx sobdos suau
bat Si aut reus premissa dixisse negat pt se Consulibus
iustificare secundum quod con ipm fuit oppositum Cū testibus
uel sine testibus

Questio

Quidam nō Conuincit contra Consules ipos
fama laudabilem de honestando Et prood fido no va les
se iustificare dedit se Consulibus et ciuitati in gratiaz
Tratur qd sit cu tali agendum ul qd sit pmdē passurus

Responso istius

Quando se aliquis Consulibus siue Ciuitati dat palio
excessu in gratiam Talis gra est in Consulibus voluntate
et possit ed augē uel minū Et si ead gratia reus Co
sules exatit et illis ea hoc dixisse negauit pt suam
purgare innocēcia uel secundum iuriformam

72

Contractus emptionis auteqm cora iudicio Banito
no cofirmet p̄figu atom vigorez no hē Quia emptor
pp̄ior est emptionis suo eoadē iuramento Et hoc ideo
Quia venditio nec empcō debent fieri in locis angulosis
et oppacis Et sobrie et clara die luce cora fidedignis
est celebrandus fori contractus.

Si quispiam fuit fideiussor ad statuendum fideiussu coram
Iudicio Scabito huc statuere debet nisi legale non
impedierit impedimento Et aut non coram iudice statuer
debuerit Sed coram iudice ad certum diem huc statuere
debet Ad solis ortu ad octasum expectare actorem Et si
actor non paruerit tunc fideiussor liber erit legali
cessante impedimento

13

Si Scabimus Sumam quam decreuit renouauit agnito
terrore in hoc non delinquit nec suo huius renouatio de
rogat honori Et quispiam uirgini uel femine uobis deo
grauit contumeliosus Et pro hoc conuictus fuit sine sponte
confiteatur In xv Solidis monete usualis condempnat
et iudici in pena

19

et

Quocumque quis Consulibus aut Scabinis derogauit
quod iniustus decreuerit Sumas Totiens cuius temporis
mxxx Solidis condampnetur Et iudici tot penas quod
personas infamauit.

17

Ubi quispiam simplici fuit quæla coventus ibi rex
tenet respondere nec potest actorem ad aliquam pbacon
cause compellere

16

Quidam actor proposuit contra rem tres quælas que sunt
prima quæla talis est domine Iudex ego propono et tu
meus adversarius Contumeliose derogando michi dixit
habeas consultiu colloqui quia te ad hoc faciendum
stringit necessitas ac actor extimat ad x m Secunda
quæla Istius ius posset in villa uale Sed non in Cui
tate hanc iniuria extimat ad xv m Tercia tu
portas ortalegia Sub pallio hoc extimat ad xxx mar

Secund pars ad usum recognovit premissa dixisse / actor
petit ipm inextimatq Condempnari / Et pmissa non
sunt contumeliosa Ideo nichil actori debebit

Qui aliud per Civitatis imperiales sine Bedellum
Cittavit deporendo Nuri ille piaz acquit que lam n
pars altera esset quod non potuisset pedanem sine
Judicem accedere

Quando ortalegiu de voluntate partiu ad iudiciu
al latum fuit quod ipis a iure supmo est portatum
hoc pars neut potit reprobare nisi hoc Subodion
aliqua excipiat

Si quispiam in sua quela ad pbarom cause sue se
astmperit hoc debet pbare interim quod iudiciu ex
ceat

Si querulatur quis cum testibus et reus simpliciter
negat - egr. la Narrata et actor detulerit Juramento
rei Tunc reus evadat Jurato Si aut actor no detu
lerit reo si vult eu Testibus convincet Tunc reus iura
re solus no pe Et cum homibz sibi inat Et hoc ince
macione Civit

Si quis astmperit de aliquo obiecta ad certum diem
et hoc no fecerit Extmit pe sibi negociaco Civit
phibetur Et ad simpliciter alicuius delatom no debet
quis honore privari

Quidam homo provincendo Judiciali coventus
cum testibus reus querulata negavit Nus detulit
reo Jurare met septimus Reus se expurgavit inea
mentis / actor asserit se reum convincere depiurio

Quitur an possit *Et* Exquo ius decessit 200 evadere
 prout coasit Juramentis Actor eid dequicio commicare
 no potest Cuius excepcom rei iudicate habet profse

Quidam Causidicus promissit coraz iudicio Hamito
 no procurare con quandaz femaz Semu promissio hinc
 onus procuratori contra femaz suscipit fema con
 promissi querit iure viru facere possit con pmissu
 coraz iudico Hamito emologam *Et* Non potest et debet
 femae solvere emendaz et iudici penam

Si iudex aliquoz ppter excessum incompaverit ppetu
 et consul emm detentid emiserit de cippo Consul
 ipo fito inpena iudici condampnet *Et* hoc patiat
 quod ipe emissus fuit passurus *Et* aut Scabini testi
 fiant qd iudex reum inuste inappavit Tunc Consul
 iudici nullaz penaz tenet *Et* in Consul dicit emissum
 iuram iudice statue

Orta contencio in mis alteru misfecit et incontinenti
 ne inapparetur arsiq *Et* pias Cuius occasio ad paze
 d *Qui* ter attari fecit quo no parute p smam iuris
 est pscptus Cuius se pfugaz idem homicida ipo
 fito fecit reudus ipalis requit in iure uten succedet
 homo homicide pfugio relict *Et* Non Exquo pro
 scptom patit qm incurrat ipo fito dms ipalis nichil
 habet in bonis homicide *Et* pscptom tandiu pati
 debet quousqz em amicus interfecti componat

Quandiu bona ab intestato relicta sine hede et ipius
 institucio legata coraz iudico Hamito no legitime
 resignata sine donata et donacio no prescribatur
 anno die explet tandiu nec successor nec iudex

Nec domo temporalis ipis pruari debent nec ignorantia
poro patitur p̄ scriptum quia nō firmat̄ tractu ipis
quod de iure ab initio non subsistit

Qui deo fura recepta comitatus fuit sine confessus
fuit v̄ furaz restituat et civi⁶ xxxvj solidos componat

Redones sine pedellus dupliciter habet̄ mendam puta
Sexaginta Solidos

longit **S**i duo mutuo litigantes in vni⁶ homo testimonium
compromissum rati habendo condicō non expressa
Et quocūq; mō p̄ factis homo recognouit ratum esse
Et pars alia nō p̄ ptem iustificataz ad iuramentū
in eadē causa compellere

Si p̄ mortem vni⁶ plus facultat̄ inventū fuit qm̄
sua demonstrat̄ exatō. omnia bona sua morte relicta
spectant ad successores et non ad civitatem

Si autē circa vitam quis suaz soluit̄ exatō et reclus
fuit plus h̄c̄ infacultate qm̄ exatō p̄git̄. talis est
per iurē et ius suū amittit̄ Sed nō bona

Si debita et promissa iuramenta ad dies devenit̄ feri:
atōs illa iuramenta p̄ iudex differre ad dies iuri:
dicis ferie aut̄ sut̄ om̄s dies festivi Dom̄ica rogatōm
adventus Septuagesima Et iste dies sollem̄s

Item tunc Messis et vindemia istis diebus nō debent
fieri iudicia Si autē istis diebus quispiam Cri:
mez commiserit illum ferie nō protegiat̄ ac p̄

Ideo facte sūt leges ut humana p̄sentur om̄nino tunc
p̄ bonū innocētia ut iniūis imp̄io f̄m̄idat̄ p̄p̄h̄as
p̄p̄h̄as nocendi factas.

1. tunc

7 Licetqz pd ipd unde pnd pms indigno
mptud illud indubordiu nemo refutat nec
gratua valbit

utqz hospes nl' alieng de a'cha p'ra p'ce
indubordiu p'ore alioiqz civis nl' b'z
qz quidaz dz' ee indubordiu de latu gladij
processisse

8m appoz obit et g'fer p'muz suu etaje
aut amice suis, h'pud qd g'fort eroga:
la 7 de hereditate sua qd sup' qd d'mid' f'atm
leges ante Venit f'upud l'iz imablia
g'f're etaje qu' ea sub vendat p'zgete et
illud g'fer etaje

u utqz civis de l'ubid' tenez deind' ve ad ex:
pedicoz, p' admunioz suu stab' et m'z d'p'p't

9 in m'legu' qd civitas decem' cosules
inducant de eo qd inde p'ncip' iudex t'iaz
p'om d'p'iet civitas duas

7 q'z in q'qz m'ice offedit a m'plaustrata
vini cosules inducant, et libez az'at'u
huc de oibz h'is que decreta su' accipendi q'nd
volu' de eo aut q' accipiu' t'ia p' iudici
et due cedu' civitati, vinu' vero ad civi:
tatez p'ncipal' spectat

nl' aliud b'actam' ut ad b'actum' aliquoz
b'actos portant, si h' b'ois g'ombz g'p'nd
et p'bar' p'at' p'ena g'posiue x. m'icace
et plaustrata vini et iudex t'iaz p'om
civitas m'p'ua' vinu' p' civitas duas d'p'p'.

Et quisque eorum eodem iudice suam redarguit
quod consules emiserunt. si finale non potuit
iudici ius solvas emittit quibus dimidias
libram proponit. Et si se inter appellavit
et in conspectu finale non potuit ob causas
quod ratio illis sui facti solvet (et iudici ius
solvas) et nihil consules habent solvas proponit
Si vero se correxit et ita abire voluit
ut potuit, tunc ut potuit de integro proponit
Et de re ipsa liber est. Et quidam consules de
propositione illa acceptaverunt. tunc pro iudici
civitate duas assignat. Idem ad propositum
in usque civitate darent. Sed si consules in sua
sua persisterent. nulla de iure mallet eis
proponere eo quod suam mentem solvo pro inveniend

Et quis eorum aliam adunat
et intulit, et propter domum levit? Con:
ductor pacti tenet ad dimidiam annu si vero
non intulit non tenetur

Si quisquam furti vel rapine notum aliam
impunit. et si eo nichil de prode notum
desola manu in aliquibus se committit
Expurgatus si vult in actores reat, eo quod false

nōty p̄ ab eo q̄m actor. l̄ⁿ p̄hdas q̄p̄c̄t
 quoz t̄na p̄s m̄dici p̄na imitati et t̄na
 p̄a r̄du actorz

NAKŁADEM BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ

wyszedt

SŁOWNICZEK łacińsko-polski wyrazów prawa Magdeburskiego z wieku XV. Przedruk homograficzny z kodeksu Kórnickiego objaśnił Dr. Zygmunt Celichowski. Poznań, 1875. Cena 1 1/2 marki.

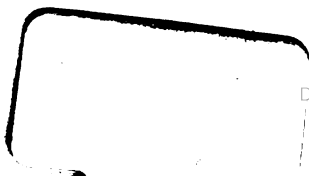
Wyjdą wkrótce:

PRAWA POLSKIE wykładane przez „Mystrza y dōctora Swantysława Swoczyeshyna”, — oraz „Xauschandi Mazoweskych przez Maczłoya z Rozana” — wedle kodeksu pisanego przez „Mikolaya Suleda.” Przedruk homograficzny Puławskiego pergaminowego rękopismu z lat 1449 i 1450.

STATUT WISLIKI w polskim przekładzie, w przedruku homograficznym z kodeksu Kórnickiego z roku 1460.

PSALTERZ KRÓLOWEJ JADWIGI w przedruku homograficznym z kodeksu Porycko-Puławskiego.

— 0000 —

Widener Library

3 2044 083 945 477

